Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 01-02-22
Kenmerk: ADV/21 - 16086
Zaaknr: Z40347
Datum voorstel: 18-1-2022
Portefeuillehouder: Wethouder mr. A. Mussche
Informant: dhr. W. Boersma

Onderwerp: Beleidsplan sociaal domein Iedereen doet mee

Voorstel

1. Kennis te nemen van het beleidsplan sociaal domein 'Iedereen doet mee' en deze vast te stellen.

Inleiding

Binnen het sociaal domein kiezen we voor een integrale benadering waarbij het perspectief van de inwoner centraal staat. Zo is in 2019 Team Samenleving opgericht. Een samenvoeging van het eerdere Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en het Centrum voor Werk en Ondersteuning (CWO). Ook bestaat sinds dit jaar het Platform Gezond Meedoen Staphorst! en is de Stuurgroep Gezond Meedoen Staphorst! (GMS) gevormd. Bij de integrale benadering die we hanteren, past ook een integraal beleidsplan. Een plan om te komen tot een Staphorst waar iedere inwoner mee kan doen. We gaan daarmee verder op de ingeslagen weg, zoals die eerder in de afzonderlijke beleidsplannen van het sociaal domein naar voren kwamen.

Argumenten

1.1 Beleidsplan is richtinggevend kader voor sociaal domein Staphorst

In het beleidsplan *Iedereen doet mee* is beschreven wat de ambities en maatschappelijke resultaten zijn voor de gemeente Staphorst in het sociaal domein. Resultaten die beschrijven wat we voor de inwoners willen bereiken. Resultaten die vaak gekoppeld zijn aan complexe vraagstukken die vragen om afgestemde inzet van meerdere partijen en vanuit meerdere beleidsterreinen. Dankzij de inbreng vanuit verschillende perspectieven, ligt er een integraal beleidsplan sociaal domein waarmee we richting kunnen geven aan de plannen en activiteiten in het sociaal domein voor de komende jaren.

1.2 Ambitie en maatschappelijke resultaten geven lokale opgaves weer en worden breed gedragen

Samen met de stuurgroep GMS is er geïnventariseerd wat de lokale opgaves zijn in het sociaal domein van de gemeente Staphorst. Aan de hand van het kwaliteitskompas is in verschillende sessies toegewerkt naar een viertal ambities en 31 maatschappelijke resultaten. Het beschrijven van de beleidsdoelstellingen in maatschappelijke resultaten is waardevol, omdat de resultaten worden beschreven vanuit inwonersperspectief. Wat willen we bereiken voor de inwoner van Staphorst? Door samen vanuit verschillende beleidsterreinen en met verschillende maatschappelijke partners die vraag te beantwoorden, ontstaat er ook een basis om daadwerkelijk gezamenlijk met de realisatie van die resultaten aan de slag te gaan.

1.3 Beleidsplan helpt voor een integrale dienstverlening
Na de decentralisaties zijn de onderlinge verbindingen in het sociaal domein steeds zichtbaarder geworden. Complexe casuïstiek en verschillende beleidsmatige vraagstukken, lieten zien dat samenwerking over de beleidsterreinen heen, nodig zijn voor duurzame oplossingen. Eerder was dat al aanleiding om het CJG en CWO samen te voegen. Ook voor de complexe beleidsmatige vraagstukken die in de voorbereidende sessies naar voren zijn gekomen, kwam het belang van een integrale benadering naar voren. Dit integrale beleidsplan geeft een gezamenlijke visie weer over waar we de komende jaren in Staphorst mee aan de slag moeten. Daarmee leggen we de basis voor een gezamenlijke taal, gezamenlijke doelstellingen en een gezamenlijke inzet. Dat komt de dienstverlening aan de inwoner ten goede.

1.4 Beleidsplan geeft invulling aan de wettelijke eis tot beleidskaders voor verschillende beleidsterreinen.
Voor verschillende beleidsterreinen binnen het sociaal domein is bij wet vastgelegd dat de raad een beleidsplan vast moet stellen. Bij het opstellen van dit integrale beleidsplan is rekening gehouden met de wettelijke eisen voor die beleidsplannen. In de bijlage bij het beleidsplan is daar een overzicht van gegeven. Met het integrale beleidsplan sociaal domein, bouwen we voort op het fundament dat is gelegd en gaan we verder met het vormgeven van de transformatie in het sociaal domein. Voor de leesbaarheid van het beleidsplan, wordt er in het beleidsplan niet ingegaan op de details van de uitvoering die we nu na een aantal jaren na 2015 als de basis van onze dienstverlening zijn gaan beschouwen. Uiteraard komen de details van uitvoering van de verschillende wetten nog wel terug in de verordeningen en beleidsregels die er op de verschillende beleidsterreinen bestaan.

1.5 De Adviesraad Sociaal Domein Staphorst heeft een waardevol advies gegeven over het beleidsplan
De adviesraad heeft op basis van het concept beleidsplan een advies gegeven. In haar advies komen een aantal belangrijke punten naar voren. Naar aanleiding van het advies is het beleidsplan op een aantal punten gewijzigd. Ook zijn er een aantal punten die meegenomen worden voor de uitvoering van het beleidsplan. In de bijgevoegde brief aan de adviesraad is de reactie op het advies geformuleerd, waarin per punt wordt aangegeven wat er met het advies wordt/is gedaan.

Kanttekeningen
1.1 Het beleidsplan geeft weinig inzicht over de uitvoering
Hoewel de maatschappelijke resultaten concreet aangeven wat we willen bereiken voor de inwoner, geeft het beleidsplan nog weinig weer over hoe we de resultaten gaan bereiken. Het beleidsplan is bedoeld om met elkaar vast te stellen waar we onze inzet op gaan richten. Hoe we de ambities en maatschappelijke resultaten gaan bereiken, is onderdeel van de besprekingen met de stuurgroep GMS. Dat past ook bij de rol van gemeente als facilitator en ondersteuner, zoals in het beleidsplan naar voren komt. Meer inzicht over de uitvoering van het beleidsplan zal worden verschaft in het activiteitenprogramma en de monitor sociaal domein.

1.2 Aanpak maatschappelijk resultaten kost tijd
De meeste maatschappelijke resultaten zijn te verbinden aan complexe beleidsmatige vraagstukken. Die vraagstukken liggen met dit beleidsplan helder op tafel, maar pasklare oplossingen zijn voor deze vraagstukken niet voor handen. Het vraagt daarom om commitment om op de in het beleidsplan beschreven wijze aan de slag te gaan met de maatschappelijke resultaten

1.3 Maatschappelijke resultaten kunnen door voortschrijdend inzicht om herformulering vragen

In aanloop naar dit beleidsplan is gestart met het werken volgens de methodiek van het kwaliteitskompas dat ontwikkeld is door Movisie. Het met elkaar leren vormt een belangrijk onderdeel van de werkwijze. In de voorbereiding van dit beleidsplan heeft er een uitvoerige analyse plaatsgevonden om de lokale opgaves in beeld te krijgen. Het is voor het eerst dat we maatschappelijke resultaten op deze manier hebben geformuleerd. In combinatie met het grote aantal maatschappelijke resultaten, is de verwachting dat er nog ruimte is voor zinvolle aanscherpingen van de resultaten. Dat betekent overigens niet dat de maatschappelijke resultaten uiteindelijk volledig SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) zullen zijn. De eisen kunnen goed werken voor betrekkelijk eenvoudige en zich herhalende taken, maar leent zich minder goed voor complexe vraagstukken. Het SMART formuleren van de maatschappelijke resultaten is daarom ook niet de doelstelling. Wel zal het werken in de praktijk met het kwaliteitskompas steeds meer informatie geven om de maatschappelijke resultaten aan te kunnen scherpen. Mogelijk nieuwe wettelijke taken voor de gemeente zullen mogelijk ook vragen om nieuwe maatschappelijke resultaten. Mocht er sprake zijn van grote wijzigingen of van nieuwe maatschappelijke resultaten, dan zal dit worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Keuze en effect
Om de voortgang te monitoren op de doelstellingen in het beleidsplan, zal de monitor sociaal domein worden aangepast. In de bijlage bij het beleidsplan is een overzicht opgenomen met de eerste concept-versie van indicatoren die we willen gebruiken om het gesprek te voeden over de voortgang. De monitor zal twee keer per jaar besproken worden met de raadsgroep sociaal domein.

Beleid- en regelgeving
Bij het opstellen van het integrale beleidsplan sociaal domein is rekening gehouden met de uitgangspunten van de Wmo 2015, Jeugdwet, Participatiewet, Wet publieke gezondheid en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Financiën, Belastingen, risico's en beheersmaatregelen
Afgelopen jaren zijn de financiën in het sociaal domein regelmatig onderwerp van gesprek. Door de transities zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor veel kosten in het sociaal domein. De gemeente heeft echter maar beperkt invloed op ontwikkelingen in de samenleving en de keuzes die de landelijke overheid maakt. Het levert voor de meeste gemeentes een spagaat op waar lastig uit te komen is. De afgelopen jaren hebben we in Staphorst hard gewerkt om meer inzicht te krijgen op de inkomsten en uitgaven in het sociaal domein. Deze inzichten zijn verwerkt in het document "Grip op het sociaal domein". Komende jaren zullen we die kennis gebruiken om zoveel mogelijk grip te houden op de uitgaven. Jaarlijks zullen we direct na de afronding van de jaarrekening een update geven van het verloop van de daadwerkelijke inkomsten en uitgaven in het voorgaande jaar. Ook zal daarbij een update gegeven worden van de bespaarmaatregelen die we genomen hebben en nog te nemen zijn, om de beschikbare middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten.

Het beleidsplan zal binnen de begroting tot uitvoer komen. Waar er om een investering wordt gevraagd, zal een separaat traject worden ingezet.

Uitvoering
Na vaststelling van het beleidsplan gaat de gemeente samen met de stuurgroep GMS een activiteitenprogramma opstellen. In dit activiteitenprogramma wordt per maatschappelijk resultaat

inzichtelijk gemaakt welke activiteiten daar een bijdrage aan leveren. De maatschappelijke resultaten worden daarmee ook een belangrijke toetssteen voor nieuwe activiteiten en het eventueel heroverwegen van bestaande activiteiten. Voor de subsidiering van partners in het sociaal domein, zullen de maatschappelijke resultaten ook een belangrijke rol gaan spelen. Bijvoorbeeld bij de accounthoudergesprekken en de subsidieafspraken.

Communicatie
Na vaststelling van het beleidsplan door de raad, zal het bijgevoegde persbericht worden verstuurd. Na een algemeen persbericht zal er in de Staphorster uitgebreider aandacht worden gegeven aan de ambities in het beleidsplan. Dit zal worden gedaan in een vierluik, waarbij wekelijks een van de pijlers wordt uitgelicht. Daarbij zal er ook ruimte zijn voor relevante maatschappelijke partners die in de stuurgroep vertegenwoordigd zijn.

Het beleidsplan zullen we ter informatie verstrekken met de partners in het voorliggend veld.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken
1. Beleidsplan 'Iedereen doet mee'
2. Advies van het ASDS
3. Reactie op het advies van de ASDS
4. Overzicht wettelijk kader
5. Overzicht concept indicatoren

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M. Kragting-de Groot , secretaris.